

Gir barn håp

Simone i Kairos
søppelby berører
norske barn

Side 12

Krigens barn fra Syria
hjelpes ut av hatet

Side 4–5

Grytidlig bønn

Side 6–7

Terror i Egypt:
– Martyrenes blod roper,
sier biskop Thomas

Side 14

Forvandlingens krefter i Midtøsten

For noen uker siden var en kollega til stede under en noe annerledes dåpsseremoni. Flere mennesker ble døpt inn i det kristne fellesskapet i et hotellbasseng, med badegjester plaskende rundt noen meter unna.

Helt ferske kristne fra Den arabiske halvøy dro halve jordkloden rundt for å møte hverandre, få dåpsopplæring, lovsynge sammen og bli utrustet til å leve som Jesus-troende i svært krevende sammenhenger. Etter en slik samling må min kollega vinke farvel til mennesker som kanskje blir møtt med politiutspørringer når de lander i sine hjemland, og som forventer brutal avvisning fra familie og venner.

Jeg åpner e-posten og leser en oppdatering fra vår kontakt i Irak. Det fortelles om stor vekst i antall husmenigheter i byer som Bagdad og Erbil. Mennesker på flukt fra ekstremister, eller lutfattige familier i storbylummen, leser plutselig Bibelen og ønsker å følge Jesus.

«Mennesker blir Jesus-etterfølgere i dagens Midtøsten, og mye tyder på at dette skjer i et uforutsett stort omfang.»

Rask vekst

Andre eksempler er huskirkene i Iran. De har verdens raskeste kirkevekst, samtidig som myndighetene kynisk fengsler og presser ledere til å forlate landet. Eller syriske flyktninger i Libanon, som i hundretall tar imot troen på Jesus etter møter med omsorgsfulle kristne som hjelper midt i kaos og fortvilelse.

Mennesker blir Jesus-etterfølgere i dagens Midtøsten, og mye tyder på at dette skjer i et uforutsett stort omfang. Det skrives misjonshistorie mange steder, også i de mest lukkede landene. Det skjer på steder og i sammenhenger der ord som «kristen» og «kirke» ikke kan benyttes, fordi de er synonyme for fiendtlige holdninger og institusjoner. Det bygges ingen kirker i de libanesiske flyktningleirene, og

det ringes sjelden i kirkeklokker når mennesker samles til bønn i Iran. Oversikt og statistikk er mangelvare, og vestlige kontrollbehov utfordres. Men Guds rike bryter frem likevel.

Trues

Samtidig trues de tradisjonelle kirkesamfunnenes eksistens i store deler av Midtøsten. Mange spør seg om det snart blir umulig å opprettholde levende fellesskap i slike kirker i Tyrkia, Syria og Irak. Deres rop om hjelp er ytterst reelt, og liturgier formet over to tusen år kan forsvinne fra verdensarven. Og påskens grufulle terror mot to koptiske kirker i Egypt, et land som huser Midtøstens største kristne minoritet, skaket oss.

Som kristne i Norge må vi være med på å støtte opp om Gudsrikets forvandlingskrefter, også der de ikke er synlige på overflaten. Vi må be om beskyttelse for nye og «gamle» troende, støtte utrustning av lokale ledere, og kjempe for dem som møter forfølgelser og menneskerettighetsbrudd.

Sprengkraft

Vår bønn må være at det skal være rom for både nye Jesus-etterfølgere og kristne med århundrelange tradisjoner i Midtøsten. Vi kan drømme om at den sprengkraften som ligger både i tradisjonen og i nye troendes tørst, i større grad forenes – og fortsetter å forvandle mennesker.

Hilde Skaar Vollebæk
Assisterende generalsekretær

Synspunkter på lederen kan sendes til hsv@stefanus.no

Utgever Stefanusalliansen
Ansvarlig redaktør Hans Aage Gravaas
Redaktør Johannes Morken
Redaksjon Kristin Storaker
Thea Elisabeth Haavet
Jan-Eivind Viumdal

Forsidefoto Birgit Solbakken
Design og trykk Kai Hansen Trykkeri
Opplag 16 300
Kontor Trondheimsveien 137
Postadresse P.b. 6603 Rodeløkka, 0502 Oslo
Telefon 23 40 88 00

E-post post@stefanus.no
Hjemmeside www.stefanus.no
Styreleder Jan Gossner
Repr.skapsleder Karin Riska
Org. nr. 970276432
Bankgiro 3000 14 57922 Gavekonto
Revisor BDO AS

“Min egen tro er styrket etter møter med forfulgte kristne. Jeg har møtt mennesker som lever i ekstremt vanskelige situasjoner, men som likevel klarer å holde fast ved håpet og leve som frimodige kristne. Det er sterkt.

Berit Hagen Agøy til Dagen, 24. mars

ANGREP

INDIA: Det ble rapportert om trakassering av kristne i minst fem delstater palmesøndag. Bak stod hindunasjonalistiske grupper og noen steder lokale myndigheter. Indias statsminister Narendra Modi fordømte selvmordsangrepene mot to egyptiske kirker samme dag. Han blir kritisert for ikke å fordømme angrepene i eget land.

World Watch Monitor, 12. april

STENGTE KIRKER

INDONESIA: Myndighetene i Bogor på Vest-Java har forbudt religiøse aktiviteter i tre kirker: Methodist Church Indonesia, Huria Batak Protestant Church og en katolsk huskirke. Myndighetene sier at de ikke kan garantere for sikkerheten.

World Watch Monitor, 22. mars

HJELP

IRAK: 15 000 av kakai-folket får kirkelig hjelp til å vende hjem til fire landsbyer øst for Mosul. Veier, strømmnett, skoler og vann skal repareres. Prosjektet vil også vise om det er mulig for kristne å vende hjem. Bak står Hilfe Für Menschen, Stefanusalliansens partner i Irak.

stefanus.no, 3. april

DREPT

SUDAN: En sudansk kristen leder ble stukket ihjel i en demonstrasjon mot ulovlig salg av kirkelig tomtegrunn. Bak salget stod en regjeringstilknyttet kirkekomité. Younan Abdulla var medlem av Sudan Evangelical Presbyterian Church og deltok i en tredagers protest mot salget.

World Watch Monitor, 7. april

Berit Hagen Agøy og Helga Haugland Byfuglien deltok i januar i en markering i All Saints Church i Peshawar i Pakistan. 22. september 2013 ble 127 mennesker drept og 250 skadet i et selvmordsangrep her. (Foto: Kirkens Nødhjelp)

DOBLET STØTTE

NORGE: I stortingsmeldingen om bistand har regjeringen foreslått å doble støtten til utsatte minoriteter. – Dette har vi arbeidet for lenge, sier Kristin Storaker i Stefanusalliansen.

stefanus.no, 12. april

FIKK PRIS

MYANMAR: Stefanusalliansens partner – Myo Min, leder av Equality Myanmar – er tildelt EUs «Schuman Award». Prisen gis for «fremstående innsats for å fremme menneskelig verdighet, frihet, demokrati, likhet, rettsikkerhet og respekt for menneskerettigheter».

– Vi har støttet arbeidet i 10 år og gratulerer, sier Kristin Storaker i Stefanusalliansen.

stefanus.no, 5. april

HINDRET TERROR

PAKISTAN: Pakistanske sikkerhetsstyrker sier at de hindret et større terrorangrep mot en kirke i Lahore i påsken, etter at to kirker i byen ble rammet av selvmordsterror i

mars 2015 og av en selvmordsbomber som slo til i en park påskedag 2016. Men politiet kunne ikke forhindre at en ekstremistisk studentmobb lynsjet en student til døde på et universitet nordvest i Pakistan. De anklaget ham for blasfemi – han selv hadde presentert seg som humanist. Flere er arrestert og tiltalt for mord.

Reuters, 17. april og Al Jazeera, 15. april

ILDSJEL GÅTT BORT

DANMARK: Hans Kristian Neerskov, grunnlegger av Dansk Europamission (Stefanusalliansens søsterorganisasjon i Danmark), døde 31. mars, 84 år. Hans kall var å nå mennesker i land som er lukket for misjon og hvor kristne ble forfulgt.

Forfulgtekristne.dk, 4. april

BØNN

Norge: Mellomkirkelig råd for Den norske kirke oppfordrer menighetene til i hver gudstjeneste å be for kristne som diskrimineres og forfølges.

kirken.no 10. mars

Vil hindre at barn blir terroristar

Syriske og irakiske barn har sett svartkledde IS-krigarar halshogga menneske. Pastor meiner kyrkjer kan hindre at barna blir morgondagens terroristar.

TEKST: JOHANNES MORKEN

– Det er smertefullt at så mange barn veks opp omgitt av så mykje vald. Dagens barn kan bli morgondagens terroristar, så sant vi ikkje gjer noko for å hindre det, seier pastor Hikmat Kashouh i Resurrection Church Beirut til Magasinet Stefanus.

Kashouh leier ein 50 år gammal baptistkyrkjelyd i den libanesiske hovudstaden. Den brutale krigen i Syria har sendt 1,4 millionar syriske og irakiske flyktningar over grensa til Libanon, det landet i verda som har teke mot flest flyktningar i høve til folketalet.

Trakka på

Libanon var sjølv herja av ein brutal borgarkrig frå 1975 til 1990. I 1976 invaderte syriske styrkar Libanon og blei verande til 2005. (I Sør-Libanon var Israel okkupant.) Då den syriske borgarkrigen braut ut i 2011 og blei meir og meir valdeleg, kom skarar av

flyktningar frå den tidlegare okkupasjonsmakta til Libanon.

– I kyrkjelyden vår bestemte vi oss for at vi ikkje skulle trakke på dei som hadde trakka på oss. Vi ville heller tene dei, seier Hikmat Kashouh.

Kyrkjelyden møter skrikande behov blant straumen av flyktningar. Ein del av dei er irakiske flyktningar som først søkte tryggleiken i Syria, før dei måtte flykte vidare. Det er akutte behov for medisin, mat og varme. Resurrection Church er partner for Stefanusalliansen som i vinter sytte for ullteppe og varmeomnar for nokre hundre familiar.

Sett drap

Ein del av behova sit endå djupare. Menneske er djupt traumatiserte av vald. Pastor Kashouh fortel om ein familie med to søner på 8 og 10 år. – Faren fortalde at sønene hadde sett menneske bli halshogde og kasta ned frå verandaer. Barn tek alltid ut i leik det dei har sett og opplevd. Då

eldsteguten ein dag såg ein kjøkkenkniv, tok han kniven og kutta broren i halsen. Faren fekk den skadde guten til sjukehuset – og guten overlevde. Då faren spurte eldsteguten kvifor han brukte kniven, var svaret: «Eg berre leika.»

Hat

Slike historier gjer sterkt inntrykk på folka

Lily Malky og Hikmat Kashouh står i spissen for ein kyrkjelyd som tek store løft for syriske og irakiske flyktningar i den libanesiske hovudstaden. (Foto: Johannes Morken)

i Resurrection Church Beirut. Det gjer også historia om treåringen: den første setninga guten lærte å seie, var denne: «Eg hatar deg! Eg hatar deg!»

– Det er dagens barn som blir morgondagens terroristar. Ein del av dei vil også dra til Europa for å utøve valdshandlingar. Dette vil skje, så sant ikkje kyrkjer grip inn og hindrar dette. Eg trur ikkje vi vil lukkast 100 prosent. Men vi kan gjere mykje. Vi må endre barna ved å undervise dei og vise vegen til fred og kjærleik, seier pastor

“*Det er dagens barn som blir morgondagens terroristar. (...) Dette vil skje, så sant ikkje kyrkjer grip inn og hindrar dette.*”

Hikmat Kashouh, pastor i Resurrection Church Beirut

– Det er smertefullt at så mange barn veks opp omgitt av så mykje vald, sier Hikmat Kashouh. (Foto: Lily Malky)

Kashouh.

– Dei treng indre, spirituell heling. Kyrkja er den einaste som kan undervise barna holistisk – både fysisk, psykisk, sosialt og åndeleg. Det er eit privilegium å få vere i dette arbeidet.

Lily Malky, ein av leiarane i kyrkjelyden, fortel også om tilbod til traumatiserte ektepar etter krigens redsler og livet på flukt.

Store behov

Resurrection Church Beirut fyller 50 år.

Pastoren som grunnla kyrkja, stod last og brast med folket og kyrkjelyden i dei blodige åra med borgarkrig då svært mange andre forlet Libanon. Under pastor Hikmat Khashouh har kyrkja vakse.

I dag har dei to mindre filialar i tillegg til hovudkyrkja. Kyrkjelyden har i alt fem gudstenester kvar søndag. Til gudstenestene kjem det kvar søndag i gjennomsnitt 350 libanesarar og 800 flyktningar – frå Syria og Irak. Det er, seier pastoren, ei svært stor

utfordring at 70 prosent av dei som kjem regelmessig til gudsteneste, har store behov for mellom anna medisinsk hjelp, for mat og andre ting, medan 30 prosent er i stand til å hjelpe - og 60 prosent av desse igjen vanlegvis gjer det.

Resurrection Church Beirut har fleire utanlandske partnarar som skaffar pengar til å dekkje humanitære behov. Kyrkjelyden opplever at svært mange muslimar kjem dit.

– Vi hjelper både muslimar og kristne, seier Hikmat Kashouh.

Samles til bønn i ørkenen

Klokken er bare fire om morgenen. Men flere hundre ungdommer er allerede på bønnemøte. I en «steinkirke» i ørkenen.

TEKST OG FOTO: INGVAR ISENE.
SEMERA, ETIOPIA

De har ikke noe kirkebygg. Kirken de møtes i, består av steiner satt sammen i et mønster rundt en prekestol. Prekestolen er noen steiner satt opp på hverandre. Ingenting annet forteller hva slags sted vi er på.

Kirkesenter

I Semera samarbeider Mekane Yesus-kirken og Stefanus-alliansen om å etablere et kirkesenter som skal gi disse ungdommene et sted å samles. (Se mer neste oppslag.) Men ungdommene har

ikke tid til å vente på at det skal bli ferdig. De har laget sin egen kirke i ørkenen utenfor Semera. Her samles hver søndag flere hundre for å be. De er studenter fra hele Etiopia som er kommet til universitetet i Semera. Av 6.000 studenter er hele 1.500 kristne. Skolepolitikken i Etiopia er slik at studentene plasseres rundt i landet på

de forskjellige universitetene, de velger ikke selv hvor.

Brennhett

Kanskje er dette den eneste måten å få studenter til Semera der det er krevende omgivelser. Semera og Afar-regionen har et tøft klima. Afar-triangelet, som er en del av regionen, regnes for å være det området på jorden med høyest gjennomsnittlig temperatur. Her kan det være over 50 grader i tørketiden. Semera er en ny by, bygget opp helt fra grunnen av. I 1995 ble Semera vedtatt å være den nye regionhovedstaden i Afar-regionen. En av de første bygningene som kom på plass, var et universitet.

Tjener Gud

De kristne studentene er ivrige etter å tjene Gud. De deler evangeliet med andre studenter og med lokalbefolkningen. Kraften finner de i bønn, selv om dette innebærer å stå opp i tretiden om natta og begi

En av studentene i bønn i «ørkenkirken».

seg til fots til bønnestedet i ørkenen. Bønnemøtene må holdes her, for Afar-regionen er muslimsk. 99 prosent er muslimer. For ikke å provosere unødig, holdes samlingen et stykke unna de fastboende.

Vi kom til Semera fra generalforsamlingen til Mekane Yesus-kirken på et kort besøk for å følge opp Stefanusalliansens nye prosjekt. Flyet landet på formiddagen søndag, så ungdommene var allerede ferdig med sitt bønnemøte. Vi fikk møte noen av dem i skumringstimen på ettermiddagen – med gitar kom de for å møte oss og vise oss «ørkenkirken». Prekestolen er utsatt for hærværk, noen har tilgriset den med møkk. Noen av ungdommene mener at dette kan være en forbannelse som er kastet over dem. Dette vet vi ikke sikkert.

Trangen

Det er to «forsamlingslokaler». Det ene er for de oromotalede studentene og det andre for de amharisktalende. Det gjør inntrykk å møte ungdommer som er så opptatt av å tjene Gud. I norske menigheter er ofte utfordringen å lage så kreative program som mulig, for å tiltrekke seg unge. Her er det ingenting ekstraordinært som trekker, bare trangten til å tjene Gud i bønn og ha fellesskap med andre kristne.

Da vi gikk rundt traff vi også noen fra afar-folket – tradisjonelt et nomadisk gjeterfolk. Vi møtte en liten gruppe med telt og steininnhegning for dyrene. En av dem ga uttrykk for at det var litt tidlig at ungdommene satte i gang med sang og bønn. Men han ble møtt med at moskeene gjerne er like tidlig ute med bønnen fra minaretene.

Lokale kristne støtter godt opp om studentene. Vi fikk være med til

Noen av studentene som bruker prekestolen i «ørkenkirken», her sammen med Paulos Shune (t.h.). Han er prosjektkoordinator og kontakt mellom Mekane Yesus-kirken og Stefanusalliansen.

gudstjenester hos noen menigheter ikke langt unna Semera. Her fikk vi se den samme inderligheten. Menighetens folk møttes en time før gudstjenesten for å be for samlingen. Selve gudstjenesten var ingen «sportsgudstjeneste». Her var det lovsang i tre kvarter, og prekenen varte i godt over en time. De fremmøtte fulgte nøye med og fikk høre kraftfull undervisning om å tjene Gud også utenfor kirken.

De to menighetene i nærområdene er svært begeistret for kirkesenteret som er under bygging i Semera. Menighetens folk hadde gravd ut hull rundt hele tomten for å plante trær som de selv skulle bekoste. Treplanting er særlig viktig i så tørre og vannløse omgivelser. Kan virkelig trær vokse i

sand og stein? Ja, de vil vokse, for trærne vil bli stelt godt med. Slik vil også tjenesten kirken gjør for evangeliet bære frukt.

Ingen skam

De kristne i Afar tar Mekane Yesuskirkens motto for årets generalforsamling på alvor: «Jeg skammer meg ikke over evangeliet.» Vi møter en livskraftig kirke som pålegger seg selv og sine medarbeidere å bringe evangeliet ut til de som ikke har hørt det. Fra talerstolen lød det tydelig: Det er kirkens mandat å fullføre misjonsoppdraget. Frimodig forkynnelse gjøres i vissheten om at evangeliet er Guds kraft til frelse. Kirken vokser: Rapporten fortalte om veksten fra forrige generalforsamling i 2012. Da var medlemstallet i kirken over 6 millioner. Fire år senere har tallet økt til 8,3 millioner. Det er et privilegium for Stefanusalliansen å få være med etiopiske trossøsken i en slik tjeneste for evangeliet.

«I norske menigheter er ofte utfordringen å lage så kreative program som mulig, for å tiltrekke seg unge. Her er det ingenting ekstraordinært som trekker.»

Her bygges et kirkesenter

Ivrige studenter nordøst i Etiopia skal få sitt samlingssted i et område dominert av muslimer.

TEKST: HANS AAGE GRAVAAS. **FOTO:** INGVAR ISENE. SEMERA, ETIOPIA.

Vi er i Semera i Afar-regionen nordøst i Etiopia. I dette hjørnet av landet fant forskere i 1974 levningene etter det første menneskefossiliet («Lucy»). Her starter Stefanusalliansen nå opp et arbeid i samarbeid med Mekane Yesus-kirken.

Afar-folket er blant de mest marginaliserte i Etiopia. Omlag 1,8 millioner av dem bor i Etiopia, 600.000 bor i Eritrea og 300.000 i Djibouti. Folket er nesten 100 prosent muslimsk og er lite berørt av kristen tro. Afarene holder gjerne geiter, sauer og storfe i ørkenen.

«Med sin respekt for «Bokens religion» lytter muslimer gjerne til det vi deler fra Bibelen, men å komme til våre innflyttermenigheter vil de aldri finne på.»

Afar er en av Etiopias ni administrative regioner med Semera som hovedstad. Sårbarheten for klimaendringer og tørke er stor. Afarene har fått lite del i den økonomiske utviklingen andre deler av Etiopia har fått del i. Deres levebød er truet, og mulighetene til utdanning og helsetjenester er få. Etiopia er et sammensatt land hvor det moderne, postmoderne og det premoderne samfunn lever side om side. Afar-folket er et eksempel på det premoderne.

Krevende

Det etiopiske bibelselskapet har oversatt Det nye testamentet til afar-språket. Et kirkelig arbeid her er krevende; ikke bare klimatisk, men også kulturelt, religiøst og strategisk.

Mekane Yesus-kirkens nordlige synode har sitt hovedsete 25 mil fra Semera. Synoden har sendt etiopiske «misjonærer» til området. Disse livnærer seg hovedsakelig som teltmakere. Den ene av dem, med muslimsk bakgrunn, forteller hvor utfordrende det er:

– Lokalbefolkningen er lett å få kontakt med, men deres kultur og leveste er svært forskjellig fra hva vi er vant med. Her må vi tenke helt annerledes om både arbeidsmetoder og forkynnelse. Med sin respekt for «Bokens religion» lytter de gjerne til det vi deler fra Bibelen, men å komme til våre innflyttermenigheter vil de aldri finne på. Redselen for straff og represalier fra familie, nabolag og lokale ledere er for stor. Derfor vil de heller ikke våge å la seg døpe, forteller han.

Annerledes

Den lille kristne minoriteten i området er migranter fra høylandet; de fleste med ortodoks bakgrunn, noen få er protestantiske kristne. Mekane Yesus-kirken har også noen migrantmenigheter i Semera-området.

Deres gudstjenesteliv er ingen naturlig kontaktflate til afar-befolkningen. Til det er de for kulturelt annerledes. Likevel er menighetene en ressurs. Med tett oppfølging, moralsk støtte og relevant opplæring kan de bidra mye. Ønske om å bidra har også de 1.500 kristne studentene ved universitetet.

Grunnarbeidet er i full gang på det nye kirkesenteret.

Etiopias store utfordringer

Etiopia er det nest mest folkerike landet i Afrika. Landet er sete for Den afrikanske union og spiller en viktig rolle på kontinentet. Etiopia har aldri vært kolonisert og er slik et symbol på frihet.

Landet har de siste årene hatt en imponerende økonomisk utvikling med en årlig vekst på over 10 prosent – over det dobbelte av gjennomsnittet i denne delen av Afrika. Levealderen har de siste 15 årene økt med 10 år i gjennomsnitt.

Landet har nådd sin del av FNs tusenårs mål med å halvere ekstrem fattigdom og sult, men er fortsatt blant de fattigste i verden.

Etiopia er en av USAs allierte i kampen mot terror. Landet har solide handelsavtaler med Kina. Underernæring er stadig et problem. Fundamentale menneskerettigheter brytes. Det berettes om fengsling, tortur og henrettelse av opposisjonelle og diskriminering av minoriteter. Mange journalister sitter i fengsel. I flere områder rapporteres det om alvorlige trosfrihetsrestriksjoner, ikke minst der islam eller ortodoks kristendom utgjør majoriteten.

Til tross for økende urbanisering og en voksende middelklasse, er en stor del av befolkningen fortsatt småbønder som sliter med å få dekket de grunnleggende behov. Myndighetene konfiskerer land fra jordeierne og tilgodeser utenlandske investorer.

En svett arbeider er i gang med å forberede byggingen av et kirkesenter i Semera.

Mange av dem kommer fra sterke vekkelsesområder lenger sør. Mekane Yesus-kirkens bistandsavdeling har også prosjekter. Kirkens medarbeidere har god erfaring – og godt omdømme blant lokalbefolkningen etter sin innsats i nødhjelpsaksjoner. «Der ulike organisasjoner kommer og går, der er

Mekane Yesus alltid hos oss», blir det sagt. Kirkesenteret som Stefanusalliansen og Mekane Yesus-kirken er i gang med å bygge, skal blant annet bestå av et gjestehus og et forsamlingslokale. Det kan også brukes til å utvikle inntektsbringende aktiviteter.

Fakta om Etiopia

Folkegrupper

Oromo: 34,5 prosent
Amhara: 26,7 prosent
Somali: 6,2 prosent
Tigray: 6,0 prosent
Sidama: 4,0 prosent
Andre: 22,6 prosent

Religion

Den etiopisk-ortodokse kirke: 43,8 prosent

Protestantiske kirker: 20,6 prosent
Islam: 33,9 prosent
Tradisjonell religion: 2,6 prosent
Andre: 1,4 prosent

Styresett

Folketall: 103,4 mill (2017)
Hovedstad: Addis Abeba
Offisielt språk: Amharisk
Statsoverhode: Mulatu Teshome
Statsminister: Hailemariam Desalegn

Under kors og trengsel

Et samarbeid med den etiopiske Mekane Yesus-kirken gir Stefanusalliansen mange muligheter, både i Etiopia og på Afrikas Horn for øvrig.

Berhanu Ofgaa, generalsekretær i Mekane Yesus-kirken, (t.v.) og Paulos Shune, prosjektkoordinator og kontakt mellom kirken og Stefanusalliansen, viser mulighetene i Semera. (Foto: Ingvar Isene)

TEKST: HANS AAGE GRAVAAS.
SEMERA, ETIOPIA

Kirken er en raskt voksende luthersk kirke med over 8 millioner medlemmer. Den ble etablert i 1959, etter mange års samarbeid mellom etiopiske kristne og utenlandske misjonsorganisasjoner. Evangelisk kristendom, og ikke bare den lutherske, har vokst raskt, helt fra forfølgelsen i revolusjonsårene (1974-1991). Den etiopisk-ortodokse kirken – den største i Etiopia – har tradisjonelt vært de nordlige, semittiske «herskerfolkenes religion». Evangelisk kristendom har fått sterkt fotfeste hos mange minoritetsgrupper og i økende grad hos Oromo-folket, landets største folkegruppe som i begrenset grad har hatt politiske maktposisjoner. Halvparten av Oromia-regionen regnes som muslimsk. Regionene i øst, Somali og Afar, er nesten hundre prosent muslimske. Kontakten mellom trossamfunnene er god på overordnet plan, men myndighetene overvåker situasjonen. På grasrotnivå oppstår det derimot ofte konfrontasjoner, særlig der én

religiøs retning dominerer. Restriksjoner, trakassering og forfølgelse forekommer. I et ortodoks område gjorde muslimene og evangeliske kristne felles sak mot ortodokse da begge gruppene ble nektet byggetillatelse for gudshus og gravplass for sine døde. Samarbeidet med Mekane Yesus-kirken gir Stefanusalliansen mange muligheter, i tillegg til nybrottsarbeidet vi støtter i den muslimske Afar-regionen.

«Etiopiske kristenledere har fra årene med kommuniststyre forfølgelseserfaringer som den verdensvide kirke må få del i.»

Trosfrihet: Kunnskapen om trosfrihet som grunnleggende menneskerettighet er svak. Religiøse ledere ber derfor om undervisning og hjelp til å forstå både prinsipielle og konkrete utfordringer. Stefanusalliansens «trofrikhetshefte», som allerede er oversatt til mange språk, er nå oversatt til amharisk.

Diakoni: Stefanusalliansen har gode partnere i Midtøsten. Noen ønsker å bidra i Etiopia. Etiopiske kirkeledere har – med Stefanusalliansens hjelp – besøkt deres hjemland for å lære.

Afrikas Horn: Mens Egypt og Etiopia begge ligger omtrent like høyt oppe på Åpne Dørers liste over land hvor kristne utsettes for forfølgelse, er situasjonen i Eritrea, Somalia, og Sudan langt verre. Disse tre landene er «topp 10» blant «verstinglandene». Våre etiopiske partnere og deres nettverk gir Stefanusalliansen nyttige utkikksposter til land hvor ordinært prosjektarbeid er vanskelig.

Misjon: Mekane Yesus-kirken har etablert eget misjonsselskap. Det sender egne folk inn i områder hvor Stefanusalliansen allerede har prosjekter eller hvor «sør/sør-samarbeid» kan opprettes.

Forfølgelse: Etiopiske kristenledere har fra årene med kommuniststyre forfølgelses-erfaringer som den verdensvide kirke må få del i. Etiopia er et eksempel på vekst under kors og trengsel.

Opprørt over tvang til tro

– Tvangskonvertering er et alvorlig brudd på trosfriheten, sier Sajid Christopher Paul som leder Human Friends Organization (HFO) i Pakistan.

TEKST: KRISTIN STORAKER

HFO er en av få aktører som støtter ofre for tvangskonvertering i Pakistan. Det finnes ikke et forbud mot å skifte tro i Pakistan. Men i praksis er det annerledes. En kristen eller hindu kan uproblematisk konvertere til islam.

Hvis en muslim derimot ønsker å konvertere til en annen religion, er det å regne som apostasi – frafall fra islam. Det medfører fare for dødsstraff, ifølge islamsk sharia-lov.

Slaveri

Tvangskonvertering av kvinner og jenter ned i 12-årsalderen er en av de mest alvorlige utfordringene for Pakistans religiøse minoriteter, særlig hinduer og kristne. Ifølge en rapport fra den pakistanske organisasjonen Aurat fra 2014 utsettes rundt 1 000 jenter for tvangskonvertering årlig. Det starter som regel med at jenta blir bortført av en muslimsk mann og hans medhjelpere. Så blir hun tvunget til både å konvertere til islam og gifte seg med ham.

Ofte ender jenta opp i slaverilignende forhold hvor hun fungerer som tjener for mannen og hans familie. Kontakt med jentas familie blir brutt. Politi og lokale myndigheter tar ofte parti med overgriperen, uten å hjelpe jenta eller hennes familie. Overgriperen truer og trakasserer jenta til å si at konverteringen skjedde frivillig og at hun ønsker å være hos han. Det er lite, om ingen, beskyttelse eller hjelp å

Sajid Christopher Paul foran en minnetavle for ofre etter påsketerrorren i 2015. Han er opprørt over at 42 som ble fengslet etter at to terrormistenkte ble lynsjet til døde, ble lovet frihet mot å frasi seg sin kristne tro. (Foto: Arif Bhatti)

hente fra staten. I forrige utgave av Magasinet Stefanus kunne vi lese «Sonias» historie.

Bundet

Ifølge Human Rights Commission of Pakistan er det få konverteringer som er ekte. Selv i tilfeller hvor åpenbar tvang ikke forekommer, ligger ofte økonomisk press, kjærlighetsforhold eller et ønske om å slippe unna diskriminering på arbeidsplassen og i nabolaget til grunn.

De 42 er uskyldig anklaget og fortjener en rettferdig rettergang, fri fra tortur og tvang.

Sajid Christopher Paul, leder av HFO

Inntil september 2016 var ikke ekteskap mellom hinduer anerkjent av staten. Dette har gjort hindu-jenter ekstra sårbare for tvangskonvertering og -ekteskap. I november 2016 vedtok provinsforsamlingen i Sindh, der majoriteten av landets hinduer bor, et lovforslag som forbyr tvangskonvertering – og med fengselsstraff for de som begår eller legger til rette for det. Dessverre falt lovforslaget da det skulle behandles i

provinsregjeringen, etter klager fra islamistpartier.

Lovet frihet

Nylig ble det også kjent at 42 unge fengslede menn fra den kristne bydelen Youhanabad i Lahore ble tilbudt frifinnelse, hvis de frasa seg sin kristne tro og konverterte til islam. De 42 kristne er anklaget for å ha deltatt i lynsjingene av to muslimske menn, som av lokalt politi ble fremstilt som gjerningspersonene bak påsketerrorren mot to kirker som tok livet av 17 i 2015. Sajid Christopher Paul er opprørt over at politiet forsøker å presse kristne fanger til å konvertere. Det eneste som har skjedd etter at dette ble kjent, er at påtalemaktens mann er forflyttet til en annen jobb.

– HFO har iverksatt en bønnekampanje i kirkene og påvirkningsarbeid mot myndighetene. De 42 er uskyldig anklaget og fortjener en rettferdig rettergang, fri fra tortur og tvang, sier han.

Stefanusalliansen støtter gjennom HFO rettshjelp til jenter som er utsatt for tvangskonvertering og tvangsekteskap, så vel som påvirkningsarbeid for å fremme trosfrihet og beskyttelse av religiøse minoriteter.

Øvrige kilder: Center for Social Justice, Morning Star News, United States Commission on International Religious Freedom.

Søppelbyen gjør inntrykk

Livet til barna i søppelbyen i Kairo gjør sterkt inntrykk på barna i Bjørketun barnehage i Farsund.

– Barn mellom fire og seks år tar Egypt-temaet veldig inn i rolleleken. De er Mama Maggie, finner barn i søpla, vasker føttene, får kutt i beina og sorterer søppel, forteller styrer Vigdis Mosby Larsen.

– Vi startet opp høsten 2009, etter at jeg hadde deltatt på en studiereise til Egypt sammen med Stefanusalliansen. Våren 2010 hadde vi vår første Egypt-basar. I 2012 sendte vi to andre medarbeidere til Egypt, og i 2016 enda to til. At flere voksne har sett slummen og arbeidet med egne øyne, har vært avgjørende. Hvert år avsetter vi februar måned til Egypt-prosjektet.

De viser bilder fra turene og bruker materiell fra Stefanusalliansen. Filmen «Simones nye sandaler», om livet i søppelbyen, er vist flere ganger.

– Sangene til Trygve Wikstøl og Eyvind Skeie er viktige. Det tar helt av

når Bjørketunbarna synger «Mama Maggie reggae», sier Mosby Larsen.

Barnehagen har samlet inn vel 207.000 kroner siden 2010. – Vi legger også stor vekt på holdninger, på det ansvaret vi har for andre som har det vondt. Vi har flere eksempler på at barna husker Mama Maggie lenge etter at de har sluttet i barnehagen.

Musikal

Jentekoret i Svelvik kirke i Vestfold fremførte musikalen «Mama Maggie reggae» på gudstjenesten 2. april. Menigheten har treårig avtale med Stefanusalliansen.

– Dette er et fantastisk og inspirerende arbeid, sier sokneprest Annette Stenseng.

– Mama Maggies arbeid er jordnært og praktisk, og alle små bidrag hjelper og bedrer livskvaliteten for mange, derfor er det lett å engasjere seg som menighet og formidle at dette nytter.

– Vi la musikalen til en søndagsgudstjeneste nettopp for å løfte fram at dette handler om identitet for oss som menighet, at vi ber for og engasjerer oss for mennesker som lider. Musikalen har fengende sanger, og budskapet er ikke moraliserende, sier Stenseng som oppfordrer andre menigheter til å knytte seg til dette unike arbeidet.

Kjell Magne Bondevik, Aung Thet Nyunt, hans kone Charity og Jan Gossner. (Foto: Steinar Tyvand)

Sterke møter i Myanmar

– Vennlige mennesker. Vakkert land. Sterke møter med samarbeidspartnere.

Deltagerne på turen til Myanmar i slutten av mars var rause med godordene.

Styreleder Jan Gossner tok de 17 deltagerne med blant annet til gudstjeneste i Immanuel Baptist Church i millionbyen Yangon. Gruppen deltok i gudstjenesten med sang og Gossner talte.

Etter gudstjenesten var det møte med pastor Aung Thet Nyunt og hans kone Charity, som leder et stort diakonalt og evangeliserende arbeid som Stefanusalliansen støtter.

Kjell Magne Bondevik var med noen dager i Yangon og tok med gruppen til sterke møter med tidligere politiske fanger, og til National League of Democracy (NLD) sitt hovedkontor. De feiret «revolusjonsdagen» 27. mars, til minne om friheten fra den britiske og japanske okkupasjonen.

Gruppen møtte også ledere for Chin Christian University. De hadde reist 13 timer med bil fra Hakha for å treffe oss i Mandalay.

Etter å ha sett mange pagoder og buddhastatuer var det godt å hvile et par dager ved den vakre Inle Lake.

Bønnekort

Stefanusalliansen har laget fire bønnekort: For Mama Maggies arbeid i slummen i Egypt, for Anafora og biskop Thomas, for den evangeliske kirken i Antalya i Tyrkia og for kristne som kan bli fengslet og mishandlet for sin tro i Pakistan. Kortene kan bestilles fra vårt kontor.

Med livet på vent

Med seks år igjen av fengselsstraffen trenger Alimujiang Yimiti (Alim) i Kina vår oppmuntring. Alim, som er uigur, ble kristen i 1995. Sammen med sin kone Gulnuer ledet han en husmenighet i Xinjiang-provinsen, nordvest i Kina.

I 2008 ble han arrestert og anklaget for «ulovlig religiøs virksomhet». I august 2009 ble han dømt til 15 års fengsel for å ha «lekket statshemmeligheter». Rettssaken skjedde i all hemmelighet. Hans advokat fikk ikke lov til å være til stede.

Alt tyder på at den egentlige årsaken til dommen er hans kristne aktiviteter og hans etnisitet. Kinesiske myndigheter har et anstrengt forhold til uigurer, som hovedsakelig er muslimer og som ønsker større grad av selvstyre.

Alim har sittet i fengsel siden 2008. Vil du oppmuntre ham og kjempe for hans sak?

Våren 2010 ble Alim flyttet til et fengsel nesten 150 mil fra hjemstedet. Kona får bare lov til å besøke ham hver tredje måned. Nå er det på tide med en ny appell for ham. Kinesiske myndigheter skal vite at omverdenen følger med. Vi vil også gjerne vise Alim at mange husker på ham.

DIN STEMME MOT URETT

SMS: send **ROP** til **2377** for å motta appellene på SMS. Du blir belastet 20 kr. per appell over telefonregningen. Vi trykker og sender et eget brev for deg når du signerer via SMS. Enkelt for deg, og like effektivt for dem som blir forfulgt for sin tro.

Med vennlig hilsen

Lisa Winther
Menneskerettsrådgiver

DIN GAVE GJØR DRØMMEN TIL VIRKELIGHET

Berhanu Ofgaa (bildet) bærer på en drøm: At livskraftig kristentro skal få fotfeste i den muslimske Afar-regionen i Etiopia. Stefanusalliansen deler hans drøm og samarbeider nå med Mekane Yesus-kirken om å bygge opp et kristent senter i dette området.

Det er ikke lett å være kristen i denne delen av Etiopia. De må bruke stor visdom når evangeliet skal formidles, og de som kommer til tro på Jesus opplever ofte store utfordringer. Les mer på s. 6-10 i bladet og på giroen.

Takk for din gave til kirkens vekst i Afar-regionen!

Benytt giroen vedlagt bladet eller bruk kontonr. 3000 14 57922
(Merk innbetalingen: ETIOPIA)

VIPPS: #19013 Stefanusalliansen

SMS: send **TILSTEDE** til **2377** (kr 200,-)

MERK: Gaver gitt via VIPPS og SMS øremerkes ikke Etiopia, men brukes der det trengs mest.

– Hjelp oss å bere krossen

– Kyrkjene i vest kan hjelpe oss å bere krossen, seier biskop Thomas etter ny terror mot Egypts kristne.

TEKST: JOHANNES MORKEN

I februar 2015 la IS ut ein brutal video. 21 koptiske kristne, kledde i oransje, vart halshogde av svartkledde, tildekte menn på ei strand i Libya. Mange i vest orka ikkje å sjå videoen. I Egypt gjorde mange kristne nettopp det. I eit intervju som skribenten Katja Buck har publisert hos Kirkenes Verdensråd, forklarar biskop Thomas:

– Dei delte lidinga. I det knivane skulle kutta hovuda, kunne dei som såg videoen, observere dei 21 uttale namnet Jesus. Nokre dagar etter vart dei 21 erklærte som martyrar av den koptiske kyrkja.

Vaknar

I vinter vart sju kristne i Nord-Sinai kaldblodig skotne av IS-krigarar. – Dei drepne er martyrar, uttalte biskop Thomas til Magasinet Stefanus. – Drapa er ikkje dei første og ikkje dei siste. Eg håpar verda vaknar og tek fundamentalismens fare mykje meir alvorleg, sa biskopen, Stefanusalliansens partner i Egypt. Då drapa i Sinai pågjekk i februar, offentleggjorde IS ein video der mannen bak ei sjølvmoordsbombe i Kairo i desember – med 29 drepne som resultat – uttalte at IS ville drepe fleire kristne. Palmesøndag skjedde det. I sjølvmoordsaksjonar mot to koptiske kyrkjer vart minst 49 drepne. – Dei vonde kreftene skal ikkje få setje frykt og hat i oss, uttalte biskop Thomas til Magasinet Stefanus.

Biskop Thomas: – Martyrane utfordrar kyrkjene i vest. (Foto: Robert Vawter)

I intervjuet for Kirkenes Verdensråd, gjort 26. mars, seier Thomas at i martyriet finn vi både krossens smerte og frelsesgleda.

– Etter ein slik tragedie seier vi at folk ikkje skal vere redde. Mordarane kan ta kroppen, men kva anna kan dei ta? Når du ikkje er redd, er du i stand til å elske, tilgje og vise styrke. Historia om dei 21 starta lenge før dagen på stranda. Dei blei kidnappa og torturerte for at dei skulle skifta tru.

“I det knivane skulle kutta hovuda, kunne dei som såg, observere at dei 21 uttalte namnet Jesus

Biskop Thomas

Men mennene bad og løfta augo. Då blir det som skjer på jorda smått.

Hjelper

På spørsmål om kva kyrkja gjer for dei som mistar sine, svarar biskopen: – Vi tek vare på familiare, åndeleg og finansielt. Tapet av eit familiemedlem

kan vere økonomisk katastrofalt. Dessutan tilbyr vi traumebehandling og pastoral omsorg slik at familiare ikkje skal kjenne seg åleine. For det tredje arbeider kyrkja for menneskerettar. For det fjerde vil vi at kjærleiken skal rå. Alle er i ein sirkel av kjærleik og tilgjeving, jamvel mordarane.

Krossen

Biskop Thomas påpeikar at frykta invaderer Vesten etter fleire islamistiske terrorangrep. – Det er dette terroristane vil. Får frykta styre, vil generalisering lett ta over. Det er lett å tenkje at alle muslimar er vonde. Men dette er urettferdig. Kyrkjene sitt svar må vere at fryktbodskapen må stogkast. Kyrkjene i vest treng ikkje sjølve å bli krossfesta for å forstå martyriet. Men dei kan hjelpe oss å bere krossen, slik Simon frå Kyrene gjorde. Han vart henta ut av mengda og tvinga til å bere Jesu kross. Å bere krossen kan vere ei velsigning for kyrkjene i vest. Martyrane sender eit rop. Spørsmålet er om vi lyttar eller ikkje, seier biskop Thomas til Katja Buck.

– Mykje blod vil renna

– Islamistisk ekstremisme gjer kristne til ein utdøyande rase i Midtausten. Det seier Carl Schiøtz Wibye.

TEKST: JOHANNES MORKEN

I fem år var han norsk ambassadør i Saudi-Arabia. Pensjonisten har skrivne boka *Terrorens rike – hvordan en voldelig sekt fra den arabiske ørken radikaliserer islam*. Saudi-Arabias globale propaganda-kampanj har resultert i IS, Al Qaida og Taliban. Dei største pengestraumane blei rett nok redusert i 2003. Men det var, skriv eksambassadøren, for lite og for seint. Vi opplever i dag sterke resultat av 40 års propaganda. Og utsiktene for kristne er, ifølgje han, ikkje lyse. Irak er nesten tømt for kristne, dei kristne i Syria er under press og valdelege angrep på koptiske kristne i Egypt tiltek.

«Dei kristne i Midtausten må sjølve seie kva som er rett måte å hjelpe dei på slik at dei ikkje blir sett på som forrædarar.»

Carl Schiøtz Wibye

– Koptarane er ein levedyktig minoritet, men ikkje meir. Eg ser inga framtid for kristne i Syria, særleg dersom opposisjonen vinn. Assad-regimet er eit kriminelt regime, opposisjonen er radikaliserert og den liberale sida er taparen.

Balansegang

Schiøtz Wibye meiner dei kristne må hjelpast til å overleve i Midtausten. – La dei ikkje bli borte i det stille. Men det er ein vanskeleg balansegang. Dei må sjølve seie kva som er rett måte å hjelpe på slik at dei ikkje blir sett på

som forrædarar.

– *Er kristne i arabiske kjerneland forfylgde?*

– Dei har ikkje vore forfylgde som gruppe. Men no er dei det. I eit multikulturelt samfunn kan folk leve med latente konflikter. I Bosnia var situasjonen avslappa før krigen. Men så var det, som ein har sagt, nokon som «slo av lyset». Då skjedde dei mest grufulle ting. 70 000 blei drept. Det skal lite til for å tenne gnistar – multikultur er tilleggsrisiko i krisetider.

Valdens religion?

– *Er islam ein valdens religion?*

– Ahmadiyya-muslimane viser at det er mogeleg med ei fredelig tolking av islam. På spørsmål om islam er ein valdens eller fredens religion, svarar eg: Ja. Kristendommen hadde krossstoga. Olav den heilage stilte folk på val mellom å bli kristne eller få hovudet kappa av. Akkurat no er islam

I boka Terrorens rike dokumenterer Carl Schiøtz Wibye den radikale islamismen som Saudi-Arabia har propagandert. (Gyldendal forlag).

Carl Schiøtz Wibye. (Foto: privat)

inne i ein valdeleg fase, diverre. Det dummaste er å seie at IS ikkje har noko med islam å gjere. Ved å seie det, fråtek vi muslimar ansvaret for å gjere noko.

– *Er du optimist eller pessimist?*

– Dette ligg heilt på vippet. Eg håpar at islamismen blir knekt. Her heime hadde vi AKP som truga med å drepe kapitalistar. Dei hadde mange parallellar til islamismen. Dei støtta grufulle valdsregime som Pol Pot i Kambodsja og Maos Kina. Men AKP fekk aldri tak. Eg håpar det same skjer med den radikale islamismen, sier Schiøtz Wibye og legg til:

– Det vil renne mykje blod i mange land før dei radikale islamistane er stoppa. Dei har ikkje ei stormakt bak seg. Men dei har eit propagandaapparat som er langt større enn nazistane hadde. Det beste som kan hende er at Saudi-Arabia går konkurs, seier Schiøtz Wibye.

LES MER PÅ NETTET

Les en lengre utgave av dette intervjuet på våre nettsider stefanus.no.

Der finner du også nyheter om trosfrihetens og de forfulgtes kår.

Bibler bak Jernteppet

De første 25 årene arbeidet Misjon bak Jernteppet svært aktivt med å bistå kirker og nettverk bak Jernteppet med bibler og kristen litteratur. Mange norske støttespillere reiste selv inn i østblokklandene med bibler i bagasjen. Andre var med som forbedere, eller de sendte bibeldeler til Sovjet med posten.

ROPET FRA ØST

En rumensk kristen folder sine hender over en bibel som er brakt ham fra venner i utlandet.

IKKE AV BRØD ALENE

«Denne boken er ikke å få kjøpt i noen bokhandel, og jeg skal sørge for at den heller aldri blir det!» Det var underdirektør Romanov ved «Huset for vitenskapelig ateisme» i Moskva som kom med denne kategoriske uttalelsen til en norsk besøker i 1967, og boken han talte om, var Bibelen. Han har holdt sitt ord: Fremdeles gjør myndighetene det umulig for sovjetborgerne å skaffe seg «denne boken» på normal måte. Nå som før må all bibel-litteratur smugles inn fra landene i Vest. Situasjonen er den samme over store deler av Øst-Europa.

Takket være støtte fra norske misjonsvenner har MBJ vært i stand til å sende tusener på tusener av bibler og nytestamenter til kristne i landene bak Jernteppet. Det er om denne hjelp russiske kirkeledere sier: «Dere har reddet oss fra åndelig sultedød.»

Utgitt av
MISJON BAK JERNTTEPET, Nordre gate 22, Oslo 5.
Bankgiro 1730.391348-3 – Postgiro 2 05 04 09. – Tlf. 02/38 05 13

6. ÅRGANG

NR. 6 – DESEMBER 1976

Samling for tidligere bibelsmuglere

Når: Fredag 19. mai, kl. 18-21
Hvor: Stefanusalliansens lokaler i Trondheimsveien 137, Oslo

Stefanusalliansen ønsker å invitere dere som på en eller annen måte var del av arbeidet med bibelsmugling til en samling i våre lokaler. Vi får besøk av Rauli Lehtonen, mangeårig medarbeider i vår svenske søsterorganisasjon. Han vil dele av sine erfaringer fra jernteppetiden og fortelle om dagens situasjon for trosfrihet og kirkevekst i Sentral-Asia. Det blir også tid til samtale og enkel servering. VELKOMMEN!

Påmelding til post@stefanus.no eller telefon 23 40 88 00